

سید مصطفی خوش چشم، کارشناس مسائل بین الملل در گفت‌وگو با «ایران»:

اخراج بازرسان فرانسوی و آلمانی، مطابق NPT حق ایران است

سیاست خارجی

بیانیه اخیر تروئیکای اروپایی و ایالات متحده علیه ایران همزمان با نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در کنار موضعگیری پیش‌دستانه آلمان، فرانسه و انگلیس مبنی بر عدم انجام تعهدات قریب‌الوقوع برجامی در لغو تحریم‌های موشکی ایران که موعده آن کمتر از یک ماه دیگر فرا می‌رسد، مجموع اقداماتی است که این روزها نقش در روند جدیدیت با جمهوری اسلامی به کار گرفته است؛ اقداماتی که ناظران آنها را از منظر کنار گذاشته شدن اروپا در تحولات دیپلماتیک از جمله مذاکرات غیرمستقیم تهران و واشنگتن ارزیابی می‌کنند. سید مصطفی خوش چشم، کارشناس مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با «ایران» به ارزیابی این تحولات پرداخته است.

سه کشور اروپایی به همراه آمریکا با وجود همکاری سازنده تهران با آژانس در بیانیه‌ای همچنان به تکرار ادعاهای همیشگی خود اقدام کردند. این اقدام تروئیکای اروپایی در شرایط جاری پیش‌روی اجرائی توافق ایران و ایالات متحده ناظر به چه اهدافی صورت گرفته است؟

تروئیکای اروپایی پس از حصول توافق ایران و آمریکا بر سر تبادل زندانیان، احساس می‌کنند تا به قضایا عقب مانده‌اند. آنها با توجه به اینکه آمریکایی‌ها در زمان مذاکرات غیرمستقیم بر سر این موضوع دخالت نشان نداده‌اند، سعی می‌کنند تا به شکلی نارضایتی خود را جلوه دهند و در پروسه اجرائی این توافق هم تا آنجا که بتوانند نقش منفی را بازی کنند. این اتفاق البته چند ماه پیش هم در زمانی که مذاکرات مسقط در جریان بود، رخ داد. اروپایی‌ها سراسیمه به امارات آمدند و در جلسه‌ای که

عکسی هم از آن بیرون آمد، روی میز خود، کتاب برجام را قرار دادند. آنها با این کار می‌خواستند به نوعی القا کنند که بالاخره خودشان هم نقشی دارند. در صورتی که موضوع مذاکرات تهران و واشنگتن در مسقط نه به برجام که به تبادل زندانیان اختصاص داشت. در این میان نقش رژیم صهیونیستی هم باید در نظر گرفته شود. اسرائیلی‌ها در پی تظاهرات روزانه مردمی و ضرباتی که پشت سرهم از داخل اراضی اشغالی تا کرانه باختری و نوار غزه و از محور مقاومت دریافت می‌کنند سست‌تر و ضعیف‌تر از همیشه هستند. از همین رو سعی می‌کنند، از ابزارهای گوناگون همچون آژانس استفاده کنند و روی ایران فشار بیاورند. اما مهم این است که بواسطه باززدنگی ایجاد شده، قطعه‌امای بر ضد ایران صادر نشده است. بیانیه‌هایی که در شورای حکام صادر می‌شود متضمن هیچ اجرا و تنبیه و اقدامی نیست و تنها، لحن درخواست را دارد. به نظر می‌رسد که طرف‌های غربی سعی دارند که این ابزار فشار را همچنان در دست داشته باشند تا اگر در آینده نیاز شد بتوانند که از آن به عنوان حربه‌ای استفاده کنند و در زمان کنونی، این اقدام یک وجهه سیاسی صرف دارد و ناظر بر اقدامات میدانی و عملی نیست.

مواضع ادعایی تروئیکای اروپایی در حالی مطرح شده که این کشورها از عدم پیروی احتمالی از لغو تحریم‌های موشکی ایران در هفته‌های آتی، سخن می‌گویند. این را چطور می‌بینید؟

براساس قطعنامه ۲۲۳۱ حامی برجام، در ماه اکتبر تحریم‌های صادرات و واردات موشکی ایران لغو می‌شود و ایران می‌تواند به خرید و فروش سلاح و تکنولوژی موشکی بپردازد. از همین رو از چند ماه پیش، اروپایی‌ها تهدید می‌کردند که مکانیسم ماشه را اجرائی خواهند کرد تا بتوانند کل برجام را از بین ببرند. اما یک اتفاق،

تصمیم‌گیری را عوض کرد. پس از رونمایی از دو موشک هایپرسونیک خرمشهر ۴ و فتاح و مجموعه اقداماتی که جمهوری اسلامی پیش از آن انجام داده بود، اروپایی‌ها به همراه آمریکا، یک پله عقب‌نشینی کرده و مدعی شدند که به جای اجرای مکانیزم ماشه و برهم زدن برجام، فقط تحریم‌های شخصی اروپا و آمریکا بر ضد خرید و فروش موشک تا اگر اروپا و آمریکا، ایران را تحریم نمی‌کردند هیچ‌گاه به خرید و فروش موشک با ایران نمی‌پرداختند. حالا سایر کشورهای که در این زمره قرار ندارند از چند هفته دیگر می‌توانند با ایران به خرید و فروش موشک و تکنولوژی موشکی بپردازند. بنابراین این یک عقب‌نشینی عمده توسط اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها از مکانیسم ماشه بوده، هرچند اقدام آنها به معنای مخالفت صریح و آشکار با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است.

به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی در برابر نقض صریح اروپایی‌ها از تهداتشان در چهارچوب توافق هسته‌ای در کنار مواضع ادعایی آنها مبنی بر لزوم همکاری ایران و آژانس دست بسته نیست

بله؛ قطعاً ایران هم در مقابل اقداماتی را در دست خواهد داشت. طرف اروپایی و آمریکایی که هیچ‌گاه به محتوای برجام احترام نمی‌گذاشته و آن را اجرائی کرده، حالا مجبور شده به رغم اینکه ایران در حال غنی‌سازی ۶۰ درصد است و در چند هفته دیگر هم رسماً می‌تواند به صادرات و واردات تکنولوژی موشکی بپردازد از اجرائی

مکانیسم ماشه عقب‌نشینی کند. این دستاورد دیپلماتی قدرت جمهوری اسلامی ایران است.

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خبر داده که جمهوری اسلامی مجوز فعالیت شماری از «بازرسی‌های غیرمحرمانه» این نهاد برای راستی‌آزمایی برنامه هسته‌ای ایران را «لغو کرده است». منابع آگاه هم این اقدام ایران را تلافی هوشیارانه قلمداد کرده‌اند و رسانه‌ها ملیت این بازرسان را فرانسوی و آلمانی گفته‌اند. این برخورد ایران در چه چهارچوبی ارزیابی می‌شود؟

ایران مانند هر کشور دیگری مجاز است که اگر بازرسان آژانس را ناصالح تشخیص دهد، به داخل کشور راه

ندهد یا بازرسان حاضر در کشور را به دلایلی که خود می‌بیند، اخراج کند. این یکی از حقوق مسلم هر کشور عضو ان پی تی است و ایران هم در چهارچوب همین حقوق دست به چنین اقدامی زده است. چرا که اساساً نه فقط در سطح کلان، بلکه در سطح همین بازرسان انرژی اتمی، شک و شبیه بسیاری در خصوص عملکردشان وجود دارد و به کرات ثابت شده که این افراد برای بازرسی یا رسیدگی به پرونده‌های ایران کار نمی‌کنند بلکه بیشتر با اهداف جاسوسی به کشور می‌آیند. بنابراین ایران دلیل کافی برای اخراج این بازرسان را از پیش داشته و از قبل هم این موضوع را تحت بررسی داشته است. این در حالی است که آژانس تحت نفوذ و کارشکنی کشورهای اروپایی، اسرائیل و آمریکا رویکردی خصمانه در قبال ایران در پیش گرفته و مدعی نیاز به همکاری بیشتر از سوی ایران شده است. آن هم در شرایطی که کشور ما بیشترین میزان همکاری را با این نهاد بین‌المللی داشته و بسته شدن دو پرونده از ۴ پرونده موجود هم نشانی دهنده رویکرد مثبت ایران

است. بنابراین جمهوری اسلامی به درستی واکنش نشان داده و در برابر فشارها عقب‌نشینی نخواهد کرد. اگر آژانس باز هم به سیاسی کاری بپردازد و همین رویه را دنبال کند، جمهوری اسلامی هم متقابلاً اقداماتی را در دستور کار خواهد داشت.

واکنش‌های متقابل ایران و آژانس را در ادامه چطور می‌بینید؟

از زمانی که جمهوری اسلامی ایران سیاست هزینه در مقابل هزینه را در پیش گرفته و در ظرف چند سال گذشته فشار را با فشار جواب داده، موقعیت بهتری در تقابل با غرب در مذاکرات و همینطور در آژانس پیدا کرد. سال گذشته و همزمان با وقوع اغتشاشات در ایران، ۴ پرونده کشورمان در آژانس باز بود و شورای حکام هم قطعنامه‌ای را علیه ایران صادر کرده بود. اما با هوشیاری ایران در برابر آژانس دو پرونده بسته شد. در واقع رویکرد مقاومت جمهوری اسلامی باعث شده است. آن هم در شرایطی که کشور ما بیشترین میزان همکاری را با این نهاد بین‌المللی داشته و بسته شدن دو پرونده از ۴ پرونده موجود هم نشانی دهنده رویکرد مثبت ایران

با اینحال از معدود حوادث تلخ مرتبط با پروژه سالگرد اغتشاشات انجام یک عملیات تروریستی و تیراندازی کور در شهرستان نورآباد ممسنی از توابع استان فارس بود که سبب شهادت «یاسر شجاعیان» سیجی مدافع امنیت و زخمی شدن سه نیروی حافظ امنیت شد. روایط عمومی سپاه البرز هم از دستگیری یک فرد دو تابعیتی در کرج خبر

داد. این فرد که روز شنبه در حین تلاش برای سازماندهی اغتشاش و خرابکاری دستگیر شد چندین گوشی هوشمند، سیم کارت و دلار به همراه داشت. جز اینها روز شنبه در برخی شهرها با دستگیری تعداد اندکی از افراد اغتشاشگر همراه بود که مطابق روال قانونی، پرونده آنها به جهت تلاش برای برهم زدن امنیت، در حال رسیدگی است.

این ناسازها این بود که این جریان سیاسی و رسانه‌ای، می‌خواست پست ادعاهای رنگ باخته‌ای چون «وجود اختناق» یا «محدودیت رسانه‌ای» و «نبود آزادی»، از «تخت پادشاهی» خود حفاظت کنند؛ وقتی کسی گوش شنوایی هم برای شعارهای آنان ندارد، چه بهانه‌ای بهتر از آنکه ضعف در بیان نقد کارشناسی را به نام فقدان تحمل و نبود محدودیت در دولت سیزدهم، فاکتور کنند؟ اما زیاده‌بازی در همین گفت‌وگو، پاسخ این ادعاها را هم داد، آنجا که گفت: «چرا نباید این (آزادی بیان و رسانه) را ببینید و هم‌هانش تبلیغ کنید که یک اختناق توتالیترستی حاکم شده است؟ خب این چه اختناق توتالیترستی است که من الان می‌نوام اینجا بنویسم و راحت درباره این مسائل حرف بزنم و حداقل که از اینجا می‌روم بیرون مرا نگیرند؟ مگر در نظام توتالیترستی می‌توان این‌طور عمل کرد؟»

درست خلاف این ادعا را مطرح کرد. اظهارات او، مهر تأییدی بود بر پایکوت‌محوری دوستانتش در قبال مشی و منش دولت و رئیس جمهور؛ اینکه نه تنها قرار نیست در دولت سیزدهم همچون دولت متبوع اصلاحات، منتقدان با انواع ناسازها و القاب نواخته شوند، بلکه قرار هم نیست رسانه یا نویسندگانی بابت نقد کارشناسی به دولت بسته یا محدود شوند.

ناساز؛ پاسخ به صداقت با این تفاسیر اما پاسخ احمد زیاده‌بازی از سوی اصلاح‌طلبان، که به گفته خودش تجربه کار رسانه‌ای در همه دولت‌های پس از انقلاب را دارد، فقط یک چیز بود: ناساز. به عبارت دیگر، اتفاقاً همان‌ها که مدعی‌اند دولت تحمل نقد ندارد، نشان دادند که خودشان تحمل بیان صادقانه یک واقعیت، آن هم از سوی عضوی از جامعه سیاسی خود را ندارند. علت

دیگه چه خبر؟

دوحه؛ محل مبادله جاسوسان آمریکایی

خبراول اینکه، خبرگزاری ایستا در گزارشی عنوان کرد که طبق اطلاعات دریافتی، همزمان با تأیید واریز منابع مالی آزاد شده ایران به حساب‌های متعلق به بانک‌های ایرانی در قطر، فرایند تبادل زندانیان میان ایران و آمریکا انجام می‌شود و محل تبادل هم دوحه، پایتخت قطر خواهد بود. به همین منظور و طبق توافقات صورت‌گرفته شش حساب بانکی برای شش بانک ایرانی که دسترسی به سوئیفت داشتند، افتتاح شده و واریز در این حساب‌ها انجام خواهد شد. پس از واریز منابع مالی ایران به این حساب‌ها در دو بانک قطری، بانک مرکزی قطر به تهران اعلام می‌کند که این منابع قابل استفاده است. پس از پاسخ کتبی، اقدامات دیگر توافقی انجام خواهد شد. ایران پیش از این در اولین قدم این توافق، پنج جاسوس آمریکایی را از زندان آزاد و آنها را در حبس خانگی نگه داشته و آمریکا نیز فرایند انتقال منابع مالی ایران را آغاز کرده است. مطابق اعلام قبلی وزارت امورخارجه، هفته جاری ۶ میلیارد یورو دارایی‌های مسدود شده ایران در کره جنوبی، وارد دو بانک در حساب‌های مورد درخواست بانک مرکزی ایران خواهد شد.

قرارداد انتقال اردوگاه‌های تروریست‌های تجزیه‌طلب در حال اجرا

خبر دیگر اینکه، رسانه سعودی «الحدث»، بعد از ظهر دیروز یکشنبه به نقل از منابعی مدعی شد که فرایند انتقال اردوگاه‌های گروهک‌های تروریستی تجزیه‌طلب در خط مرز ایران و عراق به پایان رسیده است. به گزارش فارس، این شبکه در ادامه این ادعا اضافه کرد که نیروهای مرزبانی عراق در طول خطوط مرز با ایران مستقر شده‌اند. منابع رسمی عراق، تا به حال به این خبر واکنشی نشان نداده‌اند و آن را رد یا تأیید نکرده‌اند.

رسانه‌های تروریستی در امان نخواهند بود

شنیدیم که، وزیر اطلاعات در گفت‌وگویی تلویزیونی عنوان کرد: اینترنشنال شبکه تروریستی است و ما نسبت به هر اقدام تروریستی، هرچا و هر زمان تشخیص دهیم اقدام می‌کنیم. حمایت کشورهای مختلف باعث نخواهد شد ما از اقدامات تهاجمی امنیتی دست برداریم. حجت‌الاسلام والمسلمین خطیب همچنین گفت: منافقین به هر کشوری بروند امنیت نخواهند داشت و برای آن کشور هم نامنی خود را با تولید برنامه‌هایی در توجیه خود و علل همراهی نکردن مردم با فرخوان‌های اغتشاش ادامه دادند.

توجیه تراشی «جیمز کلورلی» درباره تحریم‌های واهی لندن

دست‌آخر اینکه، وزیر خارجه انگلیس در موضعی ادعایی تحریم‌های کشورش علیه ایران را توجیه کرد. به گزارش ایستا، به نقل از اسکای نیوز، «جیمز کلورلی»، وزیر امور خارجه انگلیس در توجیه سیاست‌های خصمانه کشورش علیه ایران مدعی شد، لندن در رابطه با کسانی که به ادعای او «دراقداماتی علیه زنان در ایران نقش داشتند، اقدام مستقیم انجام داده است». وزارت خارجه انگلیس روز جمعه گذشته اعلام کرد که در هماهنگی با آمریکا، استرالیا و کانادا تحریم‌های جدیدی را علیه مقامات ارشد ایرانی اعمال کرده است. محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، علیرضا زاکانی، شهردار تهران، سعید منتظرالمهدی، سخنگوی فراجا و سید محمد هاشمی، قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را به اتهام «نقض جدی حقوق بشر» و مسأله «حجاب اجباری» در لیست تحریم‌های انگلیس قرار گرفته‌اند. انگلیس همچنین تحریم‌هایی را علیه سرویس اینترنتی آبروان اعمال کرد.

دوره بین

«ایران» به بهانه اظهارات یک روزنامه‌نگار اصلاح‌طلب بررسی می‌کند

پادشاه اصلاحات لخت است!

جریان اصلاحات در دو دهه گذشته بیش از آنکه در میدان عمل سیاسی به چشم قضاوتگر تاریخ بیاید، با سایه‌ای بزرگتر از خود در عرصه رسانه، به مخاطبانش اعلام حضور کرده و لاجرم «رسانه» را تخت پادشاهی خود فرض می‌کند. اما اظهارات روزهای گذشته یک روزنامه‌نگار اصلاح‌طلب، گویا به مذاق دوستانتش خوش نیامده؛ خود گوینده هم پیش‌بینی کرده بود که بعد از اظهار نظرش درباره فضای مطبوعات و آزادی بیان رسانه‌ها با فحاشی مواجه شود؛ همین طور هم شد. احمد زیاده‌بازی، به عنوان

یک روزنامه‌نگار و تحلیلگر که به گفته خودش از سال ۶۶ در مطبوعات ایران می‌نویسد، صرفاً جسارت کرد و برخلاف تبلیغات مرسوم و مسموم اصلاح‌طلبان، حقیقت را بر زبان آورد؛ این حقیقت که «در این دوره مطلب انتقادی می‌نویسیم و همه سیاست‌ها را نقد می‌کنیم، درباره حجاب و سیاست خارجی و سیاست‌های رهبری هم می‌نویسیم، (اما) منتظر نیستیم که صرفاً به دلیل نقد دولت بسته می‌شوند. اما این روایت از آزادی بیان، خلاف همه آن جو مسمومی بود که خارج‌نشینان و برخی از

رسانه‌های همسو با آنها در جریان اصلاحات مدعی حقیقت‌مداری درباره رسانه و فضای آزادی بیان در کشور مطرح کرده بودند.

رادیکال افکار

به شیوه‌ها و بهانه‌های مختلف تلاش می‌شد اینطور وانمود شود که دولت سیزدهم، نقدها را تحمل نمی‌کند یا رسانه‌ها یکی پس از دیگری، صرفاً به دلیل نقد دولت بسته می‌شوند. اما زیاده‌بازی که از قضا خود یک «اصلاح‌طلب سابقه‌دار» و گاه با مواضع «رادیکال» هم هست،